

Onderwerp Meerjarenbeleid winterprogrammering
wensen en bedenkingen
Steller Ina Bakker

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	76 48	Bijlage (n) -	Ons kenmerk	200366 - 2023
Datum	22 juni 2023	Uw brief van	Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Met deze brief leggen wij u onze plannen voor met betrekking tot de invulling van de winterprogrammering. Deze plannen vormen deels een uitwerking van ons beleid om tot een veilige en op termijn vuurwerkvrije toekomst te komen. Deze richting noemden wij al in onze brief van 8 maart 2023¹. Maar de opgave in deze brief omvat meer dan dat. Ons bredere voornemen om tot een integrale winterprogrammering te komen kondigden wij al aan in onze raadsbrief van 28 september 2022². De voorliggende brief bevat de uitwerking van dit voornemen.

Wij willen toewerken naar een herkenbare programmering in de wintermaanden, in hoofdzaak gericht op onze eigen inwoners. Als periode kiezen we voor de tijd tussen het vertrek van Sinterklaas en de aanvang van Eurosonic Noorderslag; grofweg de laatste drie weken van december tot en met de eerste week van januari. Kerst en de jaarwisseling zijn daarin de hoogtepunten, maar voor de rest zien wij dit als een periode waarin er onbenutte ruimte is voor ontmoeting, vertier, versiering en beweging.

Doel

We willen met ons meerjarenbeleid bijdragen aan vijf doelen:

1. het bouwen van een traditie voor de wintermaanden met een herkenbaar, gewaardeerd en breed toegankelijk evenementenaanbod;

---

¹ Raadsbrief met kenmerk 78836-202t3.

² Raadsbrief met kenmerk 486720-2022.

Volgvel 1

2. het smeden van een vruchtbare en structurele samenwerking tussen gemeente, Groningse (horeca)ondernemers, aanbieders uit de evenementensector en bewonersorganisaties uit wijken en dorpen;
3. het samen met ondernemers uit de binnenstad zorgen voor een aantrekkelijke en levendige binnenstad waar gedurende de winterweken, behalve winkelen en regulier binnenstadsbezoek, van alles te doen is;
4. het bijdragen aan veiligheid, met name rondom de jaarwisseling, door een gericht aanbod voor met name jeugd;
5. het bijdragen aan een toekomstige jaarwisseling zonder consumentenvuurwerk door het ontwikkelen van een alternatief.

Terugblik

Voordat we ingaan op het nieuwe beleid schetsen we een beeld van hoe de winterprogrammering in de voorgaande jaren is ingevuld. Deze terugblik beslaat grotendeels het afgelopen jaar toen er na twee jaar coronabeperkingen weer van alles mogelijk was. Het beeld dat er in de vier betreffende weken weinig te doen is klopt niet. Er is een ruim aanbod, een volledige opsomming van evenementen gaat te ver. Daarom volstaan we met het noemen van enkele hoogtepunten uit het afgelopen jaar. We maken hierbij geen onderscheid tussen buiten- en binnen-evenementen en tussen evenementen die al dan niet met ondersteuning van de gemeente tot stand zijn gebracht.

- WinterWelvaart, 16 tot 18 december, Hoge der A
- Kerstplaza, 25 december tot 8 januari, Martiniplaza
- (Kerst)concerten, musical, diverse data Martinikerk, Oosterpoort, Martiniplaza
- Lichtprojecties, Poetry by Night, 2e helft december, centrum en wijken
- Reuzenrad aan de ring
- Kerstmarkten/-tjes, diverse data voor Kerst, Suikerterrein en diverse wijken
- Vuurwerkshow Ten Boer, 1 januari, sportterrein
- Lichtshow & aftelmoment, 31 december, Grote Markt
- Paradigm NYE, 31 december, Suikerterrein
- Kerstversiering en diverse activiteiten winterprogrammering, centrum Groningen stad
- *Op z'n Gronings* (jeugdactiviteiten), diverse wijken, kerstvakantie

De Stadspas richt zich ook op activiteiten in de kerstvakantie. Het afgelopen jaar bestond het aanbod uit coupons voor de kerstmarkt Bremen, het China Lights Festival in Emmen, de winter Efteling, kerstplaza in Martiniplaza, het Kerst-meezingcafé in het Forum, het schaakfestival, de kaarsjestocht rondvaart, het Roald Dahl festival in het Forum en gratis activiteiten in de wijken door de WIJ-teams.

Er waren ook evenementen die vorige jaar niet doorgingen. Zo was er geen ijsbaan of andersoortige kerstactiviteit op de Grote Markt, mede vanwege de verbouwing. Ook werd er geen nieuwjaarsreceptie vanuit de gemeente georganiseerd en ging het jaarwisselingsfeest in Hoogkerk niet door vanwege personeelstekort.

Evaluatie

Er is een rijk en divers, maar versnipperd aanbod. Een duidelijk en herkenbaar beeld van een Groningse winterprogrammering ontbreekt. Naast de intocht van Sinterklaas

Volgvel 2

(valt buiten scope winterprogrammering) is de WinterWelvaart het enige evenement in de winterperiode dat genoemd wordt door panelleden in het onderzoek naar ons evenementenbeleid³. Wat ontbreekt er? Vrijwel alle betrokkenen zijn het er over eens dat ze programmering op de Grote Markt als huiskamer van onze gemeente missen. Dit zien we ook terug in recent onderzoek⁴. Deelnemers aan het inwonerspanel geven aan iets als een kerstmarkt of winterfair te missen in de binnenstad. Gezien onze ambities op sportgebied⁵ voegen we hieraan toe dat we ook een aansprekend winterevenement dat uitnodigt tot actief bewegen missen in de huidige programmering.

In deze evaluatieparagraaf staan we expliciet stil bij de evenementen rondom de jaarwisseling. Ons college is van mening dat een rijk en gevarieerd evenementenaanbod kan bijdragen aan (het gevoel van) veiligheid. In het bijzonder hebben wij in Groningen goede ervaring opgedaan met *Op z'n Gronings*. Vanuit de WIJ-organisatie wordt contact gezocht met jongeren in de wijken. Samen met hen worden gerichte activiteiten voor in de kerstvakantie bedacht en uitgevoerd. De afgelopen jaren waren lastig als gevolg van corona en het ontbreken van structurele financiering en mede daardoor een hele krappe aanlooptijd. Desalniettemin hebben in '22/'23 bijna 1.300 jongeren deel kunnen nemen aan een breed scala van activiteiten.

Groningen wil toewerken naar een jaarwisseling zonder consumentenvuurwerk. We volgen hierbij het landelijk beleid. We maakten alvast een start met het organiseren van alternatieven. Net als veel andere gemeenten vinden wij het een gemeentelijke taak om een alternatieve, feestelijk en veilige, jaarwisseling te stimuleren. Vooralsnog werken we met vuurwerkvrije zones⁶ en zijn we gestart met het organiseren van een centrale lichtshow met een gezamenlijk aftelmoment op de Grote Markt. De eerste editie, 'Groningen telt af', was in onze ogen een succes⁷. Op het hoogtepunt stonden zo'n 6.000 mensen op de Grote Markt. Er hing een feestelijke sfeer en het publiek had een zeer diverse samenstelling: oud en jong, alleen of in groepjes, 'oude' en nieuwe Groningers. Het publiek bestond deels uit mensen die al vroeg en doelgericht naar de Grote Markt kwamen, maar zeker ook uit binnenstadbezoekers, horecaklanten en passanten.

Zoals gezegd, het jaarlijkse feest tijdens de jaarwisseling in Hoogkerk kon geen voortgang vinden. De traditionele oudejaarsvuurwerkshow op het sportpark in Ten Boer werd vanwege het slechte weer in eerste instantie afgelast. Op 1 januari om 20.00 kon de show voor circa 700 toeschouwers alsnog doorgaan.

---

³ <https://oisgroningen.nl/wp-content/uploads/2022/03/evenementenbeleid-definitief.pdf> Van alle respondenten heeft 69% de Winter Welvaart bezocht en 64% is van plan dit in de toekomst te doen.

⁴ <https://publicaties.oisgroningen.nl/ervaringen-van-inwoners-tijdens-de-jaarwisseling-2022-2023/>

⁵ <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Bijlage-1-Sportief-kapitaal-voor-iedere-Groninger.pdf>

⁶ Afgelopen jaarwisseling is het vuurwerkverbod in 10 van de 11 vuurwerkvrije zones redelijk goed nageleefd. In de binnenstad is naleving nog wel een aandachtspunt. Grote incidenten hebben zich niet voor gedaan.

⁷ Een sfeerimpressie van Groningen telt af: <https://youtube.com/shorts/-fcE3RSpR1U?feature=share>
Filmpje van het daadwerkelijk aftelmoment: <https://www.youtube.com/watch?v=z3SOPG7hKYg>

Volgvel 3

Voor het overige zagen we dat er in wijken en dorpen in de winter- en kerstperiode kleinschalige activiteiten werden georganiseerd. Het eerder genoemde inwonerspanel jaarwisseling '22/'23 gaf het volgende beeld: panelleden geven in meerderheid (70%) aan geen behoefte te hebben aan activiteiten in de eigen wijk of buurt rondom de jaarwisseling. De meerderheid (71%) vindt het echter wel belangrijk als er in de eigen buurt iets voor de jeugd wordt georganiseerd. Dit correspondeert met het hoge aantal mensen dat aangeeft de jaarwisseling thuis, bij familie of vrienden te willen vieren. Er is al met al, als het om de jaarwisseling gaat, meer draagvlak voor een centrale show en minder voor wijk- of buurtevenementen, maar voor de jeugd ligt dit anders.

Dan willen we nog de huidige winterprogrammering binnenstad kort noemen. De Groninger City Club en de gemeente boden ook het afgelopen jaar kleinschalige optredens en vermaak in de binnenstad. Dit programma richt zich met name op het winkelend publiek, ook buiten het gebied rondom de Grote Markt.

Deze evaluatieparagraaf sluiten we af met enkele observaties over samenwerking en synergie. We beginnen gemeente-intern. We hebben geen traditioneel, geïntegreerd winterprogramma. Dit maakt dat we vanuit verschillende portefeuilles, organisatieonderdelen en budgetten keuzes maken en opdrachten verlenen. Dit leidt tot een versnipperd beleid en ook tot het ontbreken van een integrale aanpak van de publiekscommunicatie. Inwoners die willen weten wat er te doen is moeten op verschillende plekken hun informatie halen. Dit gebrek aan samenwerking ten behoeve van een integrale winterprogrammering wordt ook gemist aan de kant van onze ondernemers, evenementorganisatoren en instellingen. Aan beide zijden leeft het gevoel dat we door meer samenwerking een betere en meer ambitieuze programmering tot stand kunnen brengen.

Toekomstbeleid

We willen toewerken naar een winterprogrammering, opgebouwd rondom een kern van een aantal grotere, jaarlijks terugkerende Groningse evenementen. Wij willen hierbij veel ruimte bieden aan initiatieven van ondernemers en overige partijen in de stad. Van hen verwachten we creatieve input, realisatiekracht en daar waar mogelijk (financiële) investeringen. Als gemeente voeren we regie op het totaal om onze waarden⁸ zoals herkenbaarheid, veiligheid, diversiteit, spreiding, duurzaamheid en toegankelijkheid voldoende terug te zien in het aanbod.

Een exacte invulling van de programmering voor de komende jaren kunnen we nu niet geven. Veel hangt af van initiatieven van (lokale) organisatoren en de financiële ruimte om vanuit de gemeente te kunnen bijdragen. Maar de grote lijnen van de richting die we uit willen kunnen we wel schetsen. We hebben vanuit de gemeente zeven ontwikkellijnen in gedachten:

1. We gaan samenwerking zoeken met organisatoren om de Grote Markt als onze huiskamer gedurende de winterprogrammering in winter-/kerstsfeer te brengen. We denken hierbij aan een soort van Groningse invulling van een kerstmarkt/winterfair. We zoeken hiertoe de samenwerking met bij voorkeur lokale partijen en proberen door meerjarige afspraken een gunstig klimaat voor

---

⁸ Hier lopen we vooruit op onze evenementenvisie waarin de waarden beschreven zullen worden. Deze visie zal na de zomervakantie van 2023 in de raad besproken worden.

investeringen te creëren. Gezien de verbouw van de Grote Markt en de lichtshow jaarwisseling (zie hieronder) kunnen we hiermee starten vanaf de winter '24/'25. Deze programmering in ons centrum verdient een plek naast de WinterWelvaart, voor beide evenementen zien wij ruimte.

2. We maken van de centrale lichtshow tijdens de jaarwisseling een terugkerend element in onze winterprogrammering. We korten het programma in tot de uren direct voor en na de jaarwisseling. Na de succesvolle editie van vorig jaar verwachten we dat de show na nog één of twee edities het stadscentrum ontgroeit. We onderzoeken of verplaatsing naar het museumeiland tegen die tijd is in te passen in de verbouwingen rondom het stationsgebied. De centrale lichtshow is vuurwerkvrij. In aanvulling op deze show willen we ook op een andere manier toewerken naar een toekomstige jaarwisseling zonder consumentenvuurwerk. Dit doen we door de traditionele vuurwerkshow in Ten Boer op 31 december tot een vast onderdeel in onze gemeentelijke winterprogrammering te maken. Vooralsnog met traditioneel vuurwerk, maar in de toekomst wellicht met alternatieven.
3. We koesteren initiatieven om vanuit wijken en dorpen kleinschalige en lokale activiteiten te organiseren. Deze ondersteunen we in principe regulier vanuit de gebiedsteams en als zodanig maken ze geen deel uit van de (gemeentebrede) winterprogrammering. Een uitzondering maken we voor *Op z'n Gronings*, het programma met maatwerk voor en door jeugd in wijken tijdens de kerstvakantie. Dit levert wat ons college betreft een waardevolle bijdrage aan onze doelstellingen en verdient een vaste plek in onze winterprogrammering.
4. Onze gemeente heeft veel ondernemers en veel creatief talent op gebied van het organiseren van evenementen. Er liggen veel kansen om samen met hen invulling te geven aan een Gronings winterprogramma. We gaan graag met hen in gesprek over mogelijkheden om aanvullend op het bovenstaande te programmeren. In het bijzonder willen wij ons hierbij hard maken voor een (terugkerend) evenement gericht op sport en bewegen. Een soort van Nightrun met lichtkunst spreekt ons bijvoorbeeld erg aan. Hetzelfde geldt voor een grootschalig kermisachtig winterevenement buiten het centrum.
5. Er zijn ook evenementen die we niet laten terugkomen in onze winterprogrammering. In de keuze hiervoor laten we ons leiden door de beperkte middelen die beschikbaar zijn en kijken we naar wat het beste bijdraagt aan de doelen zoals verwoord aan het begin van deze brief. Concreet zien we geen plek meer voor de nieuwjaarsreceptie⁹ en zullen we Poetry by Night niet in de huidige vorm laten terugkeren in de winterprogrammering. Met de Groninger City Club willen we in gesprek over (vanaf winter '24/'25) het inpassen van de huidige programmering van kleinschalige evenementen in en rond het centrum.

---

⁹ De laatste editie bestond uit een gratis toegankelijk festival in het Groninger forum op 2 januari 2019. Er waren circa 4.500 bezoekers.

Volgvel 5

6. We willen samen met Marketing Groningen een terugkerende communicatiecampagne opzetten waarmee we de winterprogrammering als geïntegreerd en herkenbaar geheel onder de aandacht brengen. Publiekscommunicatie richting eigen inwoners staat hierbij centraal.

Financiën

Alle lijnen waarlangs we toekomstbeleid willen voeren zijn in onderstaand schema vertaald in benodigde financiële ruimte op de gemeentebegroting. Als beleidshorizon kiezen we voor de huidige collegeperiode. We werken hierin met een relatieve grote post voor onvoorzien, omdat we, zoals gezegd, voldoende ruimte willen laten om bij te dragen aan externe initiatieven.

Uitgaven gemeente	Winter '23/'24	Vanaf '24/'25 tot '25/'26
Centrale lichtshow	100.000,-	125.000,-
Vuurwerkshow Ten Boer	20.000,-	20.000,-
Bijdrage/subsidie kerstmarkt/winterfair	-	60.000,-
Bijdrage Winter Welvaart	35.000,-	35.000,-
Bijdrage GCC vermaak binnenstad (breder dan GM)	15.000,-	15.000,-
Op z'n Gronings in wijken	30.000,-	30.000,-
Communicatiecampagne	5.000,-	5.000,-
Projectkosten	25.000,-	25.000,-
Onvoorzien	20.000,-	20.000,-
Totaal	250.000,-	335.000,-

Dekking van deze uitgaven doen we in eerste instantie vanuit bestaande, structurele budgetten: Evenementen Binnenstad, EZ, Project Oud en Nieuw vanuit OOV en een deel van de gelden voor jaarwisseling in dorpen en wijken. Daarnaast willen we in gesprek met de GCC over het aanwenden van de middelen die beschikbaar zijn voor activiteiten in de binnenstad. Ook zullen we andere externe partijen (zoals ondernemers, evenementorganisatoren, instellingen) vragen financiële middelen in te zetten. We zien het komen tot een fraaie en herkenbare winterprogrammering immers als een gezamenlijke opgave. Tegelijkertijd moeten we erkennen dat de mogelijkheden voor ondernemers om investeringen terug te verdienen beperkt zijn. Ondernemers hebben te maken met onvoorspelbare weersomstandigheden, een grote druk vanwege veiligheidsmaatregelen, krapte op de arbeidsmarkt en mede daardoor hoge tarieven voor inhuur personeel, juist tijdens de feestdagen.

Dekking voor de aanstaande winterperiode is voldoende aanwezig bij bestaande en structurele budgetten. De jaren daarna groeien we qua ambitie en zijn de huidige structurele dekkingsbronnen onvoldoende. Wij gaan het komende jaar in gesprek met in- en externe partners over het concretiseren van onze plannen. Ons vertrekpunt daarbij is het ontwikkelen van gedeeld belang waardoor het verschil tussen uitgavenraming en dekkingsbronnen overbrugd kan worden.

Vervolg

Na bespreking in de raad volgt de realisatie van de winterprogrammering '23/'24. Zoals gezegd zal deze, vanwege de verbouwing op de Grote Markt, nog niet veel

Volgvel 6

verschillen van het voorgaande jaar. Het jaar daarop hopen we voldoende ruimte en aanlooptijd te kunnen benutten voor een meer ambitieuze programmering. Een evaluatie van deze eerste substantiële stap zullen we in de eerste maanden van 2025 aan u voorleggen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.